

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Teologie Ortodoxă
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE TEOLOGIE ORTODOXA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	Licență – an univ. 2023-2024
1.6 Programul de studii/Calificarea	Teologie Ortodoxă Pastorală

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Teologie biblică. <i>Studiul Vechiul Testament I</i> <i>Study of the Old Testament I</i>						
2.2 Titularul activităților de curs	Conf. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	1	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei*	OB / DF

* OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2 curs	2	3.3. seminar/laborator	1
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5 curs	28	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, bibliografie și notițe					16
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					5
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					
Examinări					2
Alte activități.....					
3.7 Total ore studiu individual	33				
3.8 Total ore pe semestru	75				
3.9 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (dacă este cazul)

4.1 De curriculum	x
4.2 De competențe	x

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<p>CP1.Realizarea misiunii de propovăduire a credinței, în spirit irenic</p> <p>CP2.Proiectarea și elaborarea unui discurs argumentat pe baza textelor sacre (expunere verbală și scrisă)</p> <p>CP3.Enunțarea corectă a doctrinei Bisericii, precum și a mijloacelor transmise de aceasta pentru desăvârșirea persoanei și a lumii</p> <p>CP4.Pastorația eficientă a credincioșilor: consilierea acestora potrivit regulilor proprii (legi, canoane), precum și a normelor morale</p> <p>CP5.Analiza și interpretarea textelor religioase, a datelor privind istoria Bisericii și istoria religiilor, în contextul determinat de nevoia de dialog</p> <p>CP6.Săvârșirea ritualurilor cultice</p> <p>CP7.Consilierea credincioșilor în probleme de natură spirituală, interpersonală și socială</p> <p>CP8.Analiza teologică (explicarea) și soluționarea problemelor și conflictelor din domeniul pastorației credincioșilor;</p> <p>CP9. Identificarea fundamentelor pastorației în textul Vechiului Testament.</p> <p>CP10. Formarea competențelor de aplicare a principiilor interpretative patristice, iudaice și moderne și a modalităților de actualizare a conținutului Vechiului Testament pentru contemporaneitate.</p>
Competențe transversale	<p>CT1.Cunoașterea și înțelegerea mecanismele psihologice umane, demonstrând empatie și aplicând cunoștințe despre comportamentul uman</p> <p>CT2.Stabilirea de politici organizaționale și de relații cu comunitățile locale, promovarea dialogului în cadrul societății și medierea conflictelor</p> <p>CT3.Formularea unei strategii de optimizare a pregătirii profesionale continue, prin actualizarea conținuturilor învățării, aplicarea tehnologiilor informației și prin utilizarea limbilor străine</p> <p>CT4.Coordonarea activităților de caritate, de filantropiat și de voluntariat</p> <p>CT5.Elaborarea de politici cu privire la chestiuni religioase</p> <p>CT6.Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară (intra și extra teologic), pe diverse paliere ierarhice, respectând principii de credință religioasă</p> <p>CT7.Aplicarea strategiilor de muncă riguroasă, eficientă și responsabilă, de punctualitate și conștiințozitate misionară, pe baza principiilor, normelor și valorilor doctinare, religios-morale și canonice</p> <p>CT8.Valorificarea textului biblic în cadrul activității pastoral-misionare.</p>

7. Obiectivele disciplinei (din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general	Familiarizarea studenților cu textul Bibliei, cu noțiunile de hermeneutică biblică și fundamentarea biblică a învățăturilor dogmatice și moral-religioase.
7.2 Obiectivele specifice	<p>La finalizarea cu succes a acestei discipline, studenții vor fi capabili să:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ explice și să prezinte Sfânta Scriptură ca realitate unitară și coerentă; ▪ identifice principalele texte biblice cu relevanță teologică; ▪ descrie instituțiile religioase ale vechiului Israel; ▪ prezinte principalele narațiuni biblice; ▪ ancoreze discursul antropologic creștin în textul Vechiului Testament.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Noțiuni introductive în Vechiul Testament	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	2 ore
2. Studiul Introducerii în Sfânta Scriptură. Canonul cărților Vechiului Testament		2 ore
3. Inspirația Sfintei Scripturi		2 ore
4. Istoria textului biblic . Cele mai vechi traduceri ale		2 ore

	Vechiului Testament . Alte traduceri	
5.	Hermeneutica biblică	2 ore
6.	Pentateuhul. Unitatea și originea sa mozaică	2 ore
7.	Cartea Facerea. Istoria primordială	2 ore
8.	Cartea Facerea. Istoria patriarhilor	2 ore
9.	Viața patriarhilor biblici în interpretarea Sfinților Părinți	2 ore
10.	Exodul	2 ore
11.	Leviticul și Numerii	2 ore
12.	Preoția în Vechiul Testament	2 ore
13.	Teologia Pentateuhului	2 ore
14.	Profeții mesianice în Pentateuh	2 ore

Bibliografie

Referințe principale:

- Biblia sau Sfânta Scriptura*, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, Tipărită cu binecuvântarea Preafericitului Părinte Daniel, Patriarhul Bisericii Ortodoxe Române. Cu aprobarea Sfantului Sinod, editia 2008 (și edițiile ulterioare).
- Prof. dr. Pr. Petre Semen, *Așteptând mântuirea*, curs de introducere în cărțile Vechiului Testament, Editura „Trinitas”, Iași, 2000.
- Samuel J. Schultz, *Călătorie prin Vechiul Testament*, Editura „Cartea Creștină”, Oradea, 2001.
- Vasile Talpoș, *Studiu Introductiv în Legea, Istoria și Poezia Vechiului Testament*, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1999.
- Henry Halley, *Manual Biblic*, trad. de Doru Motz, Editura „Door of Hope”, 1983.
- Dicționar biblic*, Editura Cartea Creștină, Oradea, 1995.

Referințe suplimentare:

- Dicționar biblic*, Editura creștină Stephanus, București, 1996.
- Dicționar Enciclopedic de Iudaism*, Editura Hasefer, București, 2001.
- Vocabular de Teologie Biblică*, publicat sub conducerea lui Xavier Léon-Dufour, Editura Arhiep. Rom.Catolice, București, 2001.
- Dictionnaire Encyclopedique de la Bible*, Ed. Brepols (Mardesous), Paris, 1987.
- Holman Bible Dictionary*, General Editor- Trent C, Butler, Ph.D., Nashville, Tennessee, 1991.
- The Interpreter's Dictionary of the Bible, An Illustrated Encyclopedia*, Volume 1-4 and Supplementary volume, Abingdon Press, Nashville, 1991,.
- The Illustrated Bible Dictionary*, 3 volume, Inter-Varsity Press, 1998
- Maurice Cocagnac, *Simbolurile Biblice – lexic teologic*, Editura Humanitas, trad. de Michaela Slăvescu, București, 1993.
- William Mac Donald, *Comentariul biblic al credinciosului: Vechiul Testament*, trad. de Doru Motz, Oradea, 2002.
- Jamieson Fausset, Brown, *Commentary on the Whole Bible*, Zonderva Publishing House, Michigan, 1991.
- Pr. Atansie Negoită, *Teologia biblică a Vechiului Testament*, Editura „Sofia”, București, 2004.
- Sfântul Vasile cel Mare, *Omilii la Hexaemeron și la Psalmi*, trad. de Pr. D. Fecioru, Editura IBMBOR, București, 1986.
- Sfântul Ioan Gură de Aur, *Omilii la Facerea*, trad. de Pr. D. Fecioru, Editura IBMBOR, București, 1987
- Ierom. Serafim Rose, *Cartea Facerii, crearea lumii și omul începuturilor*, Editura Sophia, București, 2001.
- John Philips, *Comentariu asupra Genezei*, ed. Stephanus, București, 1997.
- Pr. Ioan Sorin Usca, *Vechiul Testament în tâlcuirea Sfinților Părinți: Facerea, Ieșirea, Leviticul, Numerii, Deuteronom și Iosua*, 6 vol. Editura „Cristiana”, București, 2002-2004.
- Prof. dr. John Breck, *Sfânta Scriptură în tradiția Bisericii*, Editura „Patmos”, Cluj-Napoca, 2003.
- Prof. Petre Semen și Prof. Nicoale Chifăr, *Icoana – teologie în imagini*, Editura „Corson”, Iași, 1999.
- Prof. Petre Semen, *Personalitatea lui Moise și poruncile date prin el*, în „Teologie și Viață”, 1-6, 1996, pp. 21-33.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
1. Introducere în structura seminarului.	expunere, conversația euristică, exemplificare, învățare prin descoperire, problematizare	1 oră
2. Revelația dumnezeiască (posibilitatea revelației, Dumnezeu vorbește/tace)		1 oră
3. Sfânta Scriptură (Dumnezeu Cuvântul întrupat în Scriptură, Torah/Poruncile/Evangheliile)		1 oră
4. Sfânta Tradiție (VT: Pentateuhul și tradiția mozaică, fenomenul profetic; NT, Evangheliile, kerigma apostolică, Sfinții Părinți, cultul)		1 oră
5. Învățătura creștină despre Dumnezeu. Existența personală a lui Dumnezeu (antropomorfismele în VT)		1 oră
6. Cunoașterea personală a lui Dumnezeu (teofaniile, bucuria/teama, providența, teodiceea)		1 oră
7. Atributele lui Dumnezeu. Aseitatea (Ieș. 3, 14, Numele divin, Poruncile 1-2, idolii)		1 oră
8. Spiritualitatea. Atotprezența și Omniprezența		1 oră
9. Veșnicia. Neschimabilitatea		1 oră
10. Atotputernicia. Infinitatea		1 oră
11. Atotștiința. Atotînțelepciunea		1 oră
12. Sfințenia		1 oră
13. Dreptatea și mila. Bunătatea și iubirea		1 oră
14. Concluzii		1 oră
Bibliografie		
<ul style="list-style-type: none"> • <i>Îndrumări misionare</i>, (manual) Institutul de Misiune a B.O.R., București 1986 • Dumitru Stăniloae, <i>Teologia Dogmatică Ortodoxă</i>, I, II, III, București, 1978; • Idem, <i>Sfânta Treime sau la început a fost iubirea</i>, București 1994; • Paul Evdokimov, <i>Cunoașterea lui Dumnezeu</i>, București, 1995; 1998; • Dumitru Stăniloae, <i>Iisus Hristos sau restaurarea omului</i>, Sibiu, 1943; • Petre Semen, <i>Învățătura despre Sfânt și sfințenie în cărțile Vechiului Testament</i>, teză de doctorat în teologie, Editura Trinitas, Iași, 1993; • Prelipseanu, <i>Inspirația Sf. Scripturi</i>, în Ortodoxia, nr. 4/1962 • Cătălin Vatamanu, <i>Tăcerea divină – dialog continuu între Dumnezeu și om, în revelație</i>, în Conf. dr. pr. Ilie Melniciuc-Puică, Lect. dr. diac. Cătălin Vatamanu, Asist. dr. pr. Cezar-Paul Hârlăoanu, <i>Vorbirea și tăcerea în revelație. Festschrift la cea de-a 65-a aniversare a Pr. prof. dr. Petre Semen</i>, Editura Doxologia, Iași, 2014, • Idem, <i>Educația la poporul ales</i>, Editura Doxologia, Iași, 2011. 		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se studiază în alte centre universitare din țară și din străinătate. Prin conținuturile disciplinei se urmărește formarea viitorilor slujitori ai Bisericii, ca liturghiști și propovăduitori ai Sfintei Scripturi.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	- parcurgerea integrală a bibliografiei propuse la curs; - corectitudinea informației în formularea răspunsurilor la itemi; - relevanța textelor biblice; - coerența logică; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Examen (itemi obiectivi și subiectivi)	Examen scris – 70%
10.5 Seminar/ Laborator	- realizarea portofoliului disciplinei; - relevanța informației biblice; - coerența logică exprimată în intervențiile orale; - gradul de asimilare a limbajului de specialitate.	Portofoliu	Seminar – 30%
10.6 Standard minim de performanță - cunoașterea noțiunilor de revelație, inspirație, canon. - enumerarea în ordine a cărților Sfintei Scripturi. - cunoașterea narațiunilor biblice ale patriarhilor Noe, Avraam, Isac, Iacov, Moise.			

Data completării
30.09.2023

Titular de curs,
Conf. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin
Vatamanu

Titular de seminar,
Conf. Dr. Pr. Vatamanu Cătălin
Vatamanu

Data avizării în departament,
05.10.2023

Director de departament,
Lect.univ.dr.pr. Paul-Cezar HÂRLĂOANU